

Za butokwa kuticele

- Pampili ye i ezwa kakubulela mwahal'a munituti ni ticele.
- Linepo ki 20.

KALULO A

1. Libuka ze talu ki ze itutilwe mwahal'a silimo.
2. Ticele a kete toho ya tuto kwalibuka ze ezwa, yeo munituti a ka bulela se siñwi kayona.
3. Ticele a fe munituti nako ya kuyo itukiseza kamizuzu ye ketalizoho kapa ye lishumi.
4. Ticele a fe nepo kakuikolwisisa ka ze tatama.
 - (a) Zibo ya munituti fatoho ya likande.
 - (b) Zibo ya puo
 - (c) Nako ya ngile munituti kukandeka likande leo.
 - (d) Patisiso kazibo ya munituti kuamana ni za bulezi.

[10]

KALULO B

Papali (Roleplay)

- Ticele a ketele munituti ye ñwi ya litohe ze filwe.
- Ticele a ikolwisise buniti bwa litaba ze bulezwi ki munituti.
- Ticele a buzake munituti lipuzo kakutatuba zibo ya hae.

Mukoloko wa lingambolo

1. Pilaelo mwahal'a mushemi ni ticele ya natile mwan'a hae kumululuhisa lizoho.
 - (i) Ni tilo buza sa fosize mwan'ake.
 - (ii) Kiñi ha ni si ka bizwa pili mu si ka nga muhato.
 - (iii) Taba ye ni ka i isa ku yo muhulu wa likolo sina ha ku na ni mulao wa kusanata.
 - (iv) Talusa ka mo ka ikutwela ha u ka siya musebezi.

2. Muuna ya shwezwi ni yo miñwi wa lubasi lwa musali.
 - (i) Ni bata kuutwa ka mwa na zamaezi mali.
 - (ii) Ki kabakalañi banana ba ha ba yambaela mwalikululu.
 - (iii) Talusa ka mo hupulela kuamana ni banana ba sihulu kwalineku la sikolo.
 - (iv) Ni ka yo ku biha kwa bayemeli ba babanca.

3. Mupokola ni lisholi ya fumanehile inge a uzwa nako ya busihu.
 - (i) Ku tile cwañi kuli u to fumaneha fasibaka se.
 - (ii) Talusa ko fumani libyana ze ñata cwalo.
 - (iii) Wena! U beile kai bupilo bwa hao.
 - (iv) Ni ka ku isa kumupokola yo muhulu kuli u yo pika tolongo.

4. Yo muhulu wa sikolo ni ticele ya katazaha nako ni nako.
 - (i) Liñolo le lisupeza kuli no kula li kai?
 - (ii) Talusa ka mo zibela mulao wa tuto.
 - (iii) U ka ikutwa cwañi bana ba batu ha ba ka siala.
 - (iv) Ni ka nga muhato fahalimu a hao kakuli ku bonahala kuli wa ikeza.

5. Likanyi mwahal'a mulisana ni mubelekisi wa hae.
 - (i) Ki mañi ya ya ni likomu ha u sa lobezi
 - (ii) Bulela ka mo swanela kuezezwa.
 - (iii) U hupula kuli mali a fumanwa feela u sa a sebelezi.
 - (iv) Kandeka mo ka ikutwela na u ka siya musebezi.

6. Yo muhulu wa pabalelo ya Mushitu ni muña simu ye cilwe ki linali.
 - (i) Kana ki kuli Mubuso u ziba kuli simu ya ka i cilwe ki linali.
 - (ii) Ni bata kuziba kuli kiñi ha ku sa tomiwi mulao o tiile fahalimu a lifolofolo
 - (iii) Ku ka ezahalañi kwalubasi lwa ka.
 - (iv) Ni ka nga muhato wa kubulaya nali kaufela ye ka hata mwasimu ya ka.

[10]